nam Has remiſſionū & indulgentiarum
gratias ſaluberrimas quas nos illarū di
ſpenſatores indigni tanq̄ Ihesu criſti ui
carius de ſacroſancte Romane eccl'ie the
ſauris exhibemus ut ipſorum animas ab
hoſtis teterrimi poteſtate ereptas imor
tali deo creatori noſtro ſicuti ſupremis
deſideramus affectibus exhibere et nos
cum eis ſuperna beatitudine perfrui ua
leamus Amen · Nulli ergo omnino homi
num liceat hanc paginam noſtre reducti
onis ·ſtatuti· ordinationis ·elargitionis·
& exhibitiōis infringere ·uel ei auſu the
merario contraire · Si quis autem hoc at
temptare preſumpſerit indignationem
omnipotentis dei & beatorum Petri et
Pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incur
ſurum Datum Rome apud ſanctū Petrū
Anno incarnationis dominice · milleſimo
quadringēteſimoſeptuageſimoprimo de
cimo cal' ·maii · pontificatus noſtri anno
ſexto ·

·Bulla anni iubilei·
·finit feliciter·

¶ Incipit tractatus Iubilei editus ac compila-
tus per Reuerend Patrem vtriuſq; iur' in orbe
monarcham dn̄m Iohannez de anania archidia·
Bononienſ· In anno domini · M·CCCC·L·
preſidente in apoſtolatu ·dn̄o· N ·papa quinto·
quem tractatum compoſuit dum ordinarie Bo
nonie legebat titulum de crimine falſi·:·

XTRA·GLOSAS·Et etiam
extra materiā pn̄tis z p̄cedentis ti·
& ſequentis·Quia ad preſens ſum9
in anno Iubilei·Non abſonum vide
tur aliqua & breuiter de iſto iubileo preferre
¶ Et primo ſciendum eſt· q̄ de iubileo fit men
tio in veteri teſtamento· & potiſſime patet ex
his que habentur in libro leuitici· in ·xxv ·c·
poſt principium· vbi dominus in monte Synai
ad Moyſen dixit · Sanctificabis annum quin-
quageſimum · & vocabis remiſſionem cunctis
habitatoribus terre tue · ipſe eſt enim Iubile-
us · Reuertetur homo ad poſſeſſionem ſuam·
& vnuſquiſq; redeat ad familiam ſuam priſtinā
quia iubileus eſt & quinquageſimus annus·
¶ Fit mētio de iſto iubileo ſubſtācialiter· vii·
di·xix·autē conſtitutionis cōiuncta glo·fi· hic
q̄ moyſes cepit iudicia ſua ab iſtiſ cōſtitutiōib9
Et archidiacon9 ibi ſuper dicta glo·quē ſequit̄

Rom: Bartholom Guldinbeck
Hain 943² Type 1.

dn̄s dominicus de ſancto gemia°·ſpecifice alle/
gat illum tex·leuitici·dicens ꝙ erat annus iubi
leus in veteri teſtamento quolibet quīquageſi
mo·z tunc qui erat ſeruus efficiebatur liber·z
carcerati liberabanẗ·pōdera tamen ſi ille tex·
probat de carceratis

¶ Fit tertio mentio de iubileo·de pe·diſ·i· cir
ca fi·in·c·qui domū ſuā vel agrū· vbi inter alia
dr̄ ꝙ ī iubileo plena rēiſſio preſtabaẗ· vn̄ p eū p
fecta peccati remiſſio figuratur·z glo·exponit
ibi·i·a pena peccati·Eſt etiam ibi glo·i· que in
cipit ad euidentiam·z dicit ꝙ in anno iubilei fi
ebat plena reſtitutio archidiaconus ibi ſup ver
bo iubileo· dicit ꝙ dicitur ann9 iubilei ideſt an
nus remiſſionis·quia illo anno debita remitte/
bantur z ſerui ebrey reuertebātur liberi·z oīa
reuertebantur ad priſtinum ſtatum·dicit etiaꝫ
archidiaconus ſuper dicta glo·in verbo ad eui/
dentiam·ꝙ annus iubileus ſignificat plenam re
miſſionem que fit in eccleſia·z hoc ſequitur eti
am ibi dominus dominicus Habetur etiam ibi
z declarat archidiaconus ꝙ ſacerdos cōputās tē
pora vſꝙ ad annum iubilei·ſignificat ſacerdotē
qui tempore penitentie prefigit z diffinit·qui
bus peractis ſequitur plena remiſſio peccatoꝝ
Et de iſta computatione tēporum vſꝙ ad annū
iubilei·habetur leuitici·c·vltimo circa finem·

Inc.: 400380

& iſtud idem in effectu· ſequitur ibi ſuper di/
cta glo·dn̄s Dominic9 d ꝫ ſan·gemi··dicēs ꝙ an
nus iubileus ſignificat plenam remiſſioneꝫ pec
catorum que fit in eccleſia·Et ſic ex p̄dictiſ poſ
ſet dici ꝙ tempore compilationiſ decreti erat in
eccleſia indulgentia iubilei·Et conſtat ꝙ compi
latio decreti preceſſit Bonifacium octauum·
de quo ·j·dicetur· patet ex his que habentur
p tex·& glo·ii·q·vi·appellatione interpoſita in
§·forma appellationis hec eſt·Et ſic patet ex p̄
dictis ꝙ iubileus poteſt ſic diffiniri·Iubileus ē
quedam remiſſio cunctorum in terra viuentiuꝫ
que fit in anno quinquageſimo & pro hoc facit
glo·que incipit a pena & culpa ī clemē·ii·de pe·
& remiſ·dicēs ꝙ illa eſt remiſſio pleniſſima pec
catorum que datur in anno centenario & illā ſe/
cuntur·ibi om̄es ſcribentes·poſſet etiam dici ꝙ
Iubileus eſt animi cantus voce quadam confu/
ſa p̄gaudio que fit in anno quinquageſimo in re
miſſionem cunctorum fidelium·Et hoc videtur
notari p id quod notat glo·relata ad tex· in ver
bo iubilet·in clemen·i·de reli·& vene· ſan· que
etiam dicit ꝙ Iubileus ſiue Iubileus eſt gaudiū
quod verbis explicari non poteſt quaſi velit ꝙ
ille qui iſtum iubileum cōſequi deſiderat debet
habere gaudium mētale ideſt puram conſciētiaꝫ
que inducit tale gaudium qđ verbis explicari

non pot. Et conſidera quod ideo dictuȝ fuit cuncto℞ fidelium quia tex. leui. dicit cunctis habitatoribuſ terre tue. i. cuncto populo dei qui populus nos hodie ſumus. vt in. c. tranſlato. §. de conſti. & eſt ratio ſm glo. ibi. quia dn̄s in veteri teſtamēto quod fuit hyrco℞ z vitulo℞ ſanguine dedicatum ꝓmittebat tpalia. In nouo vero teſtamento quod eſt xpi ſanguine conſecratū ꝓmittit eterna. in. c. cum marthe. in. ℞. cete℞. de cele. miſ. Et ſic patet ex premiſſis ꝙ iubileus fuit inuentus a deo in teſtamēto veteri figuratiue. & fuit cōceſſum moyſi ut talem annum ſanctificaret. Et p hoc datur intelligi ꝙ hodie a ſolo papa ꝓſequi poteſt qui ſucceſſit moyſi ut dicit glo. ii. in fi. i. c. cauſamq̧. i. ii. qui fil. ſint le. facit etiaȝ quod no. glo. in dicto. c. tranſlato. & hoc etiam voluit glo. in. d. cle. ii. de pe. z remiſ. que dicit ꝙ ſolus papa concedit talem pleniſſimam remiſſionem. Et illud ſeqtur ibi lapp9 quē refert ibi Io. de riuo. dicens ꝙ iſtud procedit in generali & vniuerſali remiſſione per quam omnis ſatiſfactio remittitur. & iſta eſt illa que a ſolo papa fieri conſueuit. Secus in pticulari ib9 remiſſionibuſ de quo per hoſti. in ſumma de remiſ. in. §. ad quid valet. in ℞. quid ergo ſi papa. & ℞. & hoc intell gas de pticularibus. In quib9 dicit ꝙ ſi aliquis in tali ſtatu moritur. credēduȝ

eſt ꝙ nunc purgatorium ſentit. Et ſic patet ꝙ ille qui habuit indulgentiam Iubilei. ſi moritur in illo ſtatu. euolat recta via ad padiſum. abſq̧ aliq ia pena purgatorii Ita colligitur ex dictis Hoſtien. ibi Et ſequitur in effectu dominus Flo. in. d. cle. ii. de peni. et remiſ. et in cle. i. de priuile Et de pena purgatorii. vide quod habetur. xxv. di. qui in alium ſeculi vbi dicitur ꝙ ille qui diſtulit fructum penitentie in aliud ſeculum purgabitur igne purgatorii Qui ignis licet non ſit eternus. eſt tamen miro modo grauis adeo ꝙ ſuperat omneȝ penam quam in hac vita homo pati poſſet et dicit ibi Archidiaconus habetur ibi pro palea. tamen habetur pro non palea de peni. di. vii. in. ca. vltimo circa finem hinc autem ignis. Quare autem et que dicantur palee. dic vt habetur. per Iohannem andree in Speculo de diſputationibus et allegationibus in. §. fina. ad fi. Et reffert dominus Iohannes de ymola. ff. de verborum obligationi. in rubrica poſt principium.

¶ Eſt etiam Sciendum ꝙ Sanctiſſimus dominus noſter dominus Bonifatius Papa octauuſ compilator Sexti libri in quadam ſua extrauaganti. que incipit Antiquorum habet quidem

relatio de qua facit mentionem Iohannes Andree in dicta cle·ii· in qua ſtatuit & conceſſit omnibuſ reuerenter accedentibus ad Baſilicaſ apoſtolorum Petri & Pauli In anno Milleſimotricenteſimo· Et quolibet Centeſimo anno ſecuturo non ſolum plenam & largiorem ymmo pleniſſimam omnium ſuorum veniam peccatorum·ſtatuens ꝙ illi qui talem Indulgentiam conſequi voluerint·ſi fuerint romani·triginta diebus continuis vel interpellatis·Si peregrini autem forenſes·quindecim diebus reuerenter ad dictas Baſilicas apoſtolorum Petri et Pauli accedant· Subdens ꝙ vnuſquiſqꝫ tantum plus merebitur et indulgentiam efficatius conſequetur qui Baſilicas apoſtolorum Petri et Pauli amplius et deuotius frequētabit· Et iſte fuit primus annus Iubilei·Deinde venit ſanctiſſimus dominus noſter dominus Clemens Papa Sextus electuſ in Auinione & premiſſo ſolemni exordio attendens ꝙ in lege moſaica quoniam non venit dominus ſoluere ſed adimplere Iubileus remiſſionis et gaudii erat annus quinquageſimus · ad clamorem populi romani humiliter ſupplicantis et per ſuos ꝓprioſ et ſolemneſ nuncios dicentes·Aperi nobis domine theſaurum tuū fontem aque viue·

Conſiderānſ etiam ꝙ pauci propter vite hominis breuitatē valeant ad annū centeſimū peruenire ꝑdictam cōceſſionē indulgentie ipius Bonifacii ad annū ·L·reduxit·Statuens ꝙ oēs q in āno·M·CCC·L·Et deinceps ꝑpetuis futuriſ tꝑibuſ de quinq̄geſimo in quīquageſimū annū eorundē baſilicaſ ac lateraneñ· eccleſiā deuote viſitauerit pleniſſimā oīm peccatoꝝ ſuorū veniam cōſequanẽ et aprobat numerum dierū·Et ſubdit ꝙ illi qui iter arripiunt et legitime impediti illo anno ad vrbem ꝑuenire non poſſent vel in via vel Rome numero dierum nō completo deceſſerint eandem indulgētiam cōſequantur zc̄· Datū in Auinione feſto kaꝉ· februarii anno primo ·Et iſte fuit ſecūd9 Iubileus· iſta aūt ſunt vltima verba bulle Iubilei·Supuenit poſtea Grego·xi·qui exiſtenſ in Auinione addēdo ſtatuit ꝙ illi q ꝑdcām indulgentiā dictis tꝑibus cōſeq volūt debēt et tenētur viſitare eccleſiā beate marie maioriſ ſicut eccleſiaꝝ apꝉoꝝ Petri et Pauli et eccleſiaꝫ lateraneñ·Et poſt mortē iſtius fuit tertius Iubileuſ in Milleſimoquadragenteſimo·et tunc erat ſciſma in eccleſia dei · Et rome tenebat ſedem apoſtolicam Petrus de thomacellis vocatus in ſua obedientia· S·d·n·d·B·papa nonus

Anno vero iſto· Milleſimoquadrageteſimo·
quinquageſimo extat dominus noſter domin9
Nicolaus Papa quintus qui premiſſo ſolemp/
ni exordio· In quo inter alia dicit ꝙ deus om/
nipotens lapſi hominis vetuſtate nunc diluuio
nunc circumciſione· nunc lege· nunc aliis atqꝫ
modis aliis remediis nouiſſime per incarnati
verbi miſterium in melius innouati per cuius
aduentum illuminati nonnulli ſucceſſores ſan/
cti Petri Iubilei anni miſterium· ordinarunt
innouauit & aprobauit omnia predicta· & de
venerabilium fratrum ſuorum ſancte roma/
ne eccleſie cardinalium concilio atqꝫ apoſtolice
plenitudine poteſtatis ſtatuit ꝙ omnes viſitan
tes predictas quatuor eccleſias principales ·
quibuſcunqꝫ etiam clariſſimis delictis obnoxii
omnium peccatorum ſuorum veniam pleniſſi/
mam conſequantur·

¶ Et ſubdit in fine ꝙ omnes preparent cor/
da ſua domino et mores in melius commutare
conentur a malefactis abſtineant domino per
penitentie dolorem et humilitatis debitum ·
gemitum· per contriti cordis ſacrificium coo
perantibus elemoſinis et aliis bonis operibus
et peregrinationibus reconcilientur ut ſtōꝝ
tēpla viſitantes · q̊ꝝ milia fere īnumerabilia

vna cum glorioſiſſimis apl'is Petro & Paulo in
alma urbe requieſcunt· qui mortem xp̄i amore
ꝑpeſſi eius conſpectui ſemꝑ aſſiſtunt interceſſo
res habere mereantur· Datum rome ꝛc̄· ¶ Et ē
ſciendum ꝙ p̄fatus dominus Nicolaus ꝓpter ma
ximam multitudinem hominum rome concurrē
tium multotiens abreuiauit tempus xv· dieꝝ
p̄fatum· Diſtinguendo etiam ultramontanos a
citramontanis· aliqn̄ reducendo dictum tp̄s ad dies·
quinqꝫ aliquādo ad tres ꝛ aliqn̄ ad duos · Et ute
batur iſtis uerbis concedimus pleniſſimam re/
miſſionem omnium peccatoꝝ ꝛ indulgentiam
Iubilei· Et fuit dubitatum utrum illud uerbuꝫ
ꝛ indulgentiā iubilei aliquid oparetur· Et qui/
dam dicebant ꝙ ſic quia oꝑabatur quo ad meri
tum· Eſt etiam ſciendum ꝙ licet quelibet oratō
ſit bona & conueniat in anno iubilei dūmodo ha
beat circūſtātias de q̇bus in glo· magiſtra ī cle·
i· de reli· & vene· ſan· potiſſime· tn̄ oratio domi
nica de qua habetur de conſe· di· v· id ſemꝑ· pla
cuit· Conuenit etiam & magis videt̄ conformis
pſalmus quinquageſimus qui incipit miſerere·
quia vocatur ille iubilei pſalmus & remiſſionis
ita dicit· Caſſioder9 de quo p̄s· etiā habetur de
pe· di· iii· dauid· quoqꝫ· Et ideo dicit· ibi beatus
Iheronimus· ꝙ ille p̄s oſtendit totam penitētiā
peccatoris · Et etiam ſciendum ꝙ in omnibus

~~Et ideo dicit ibi beatꝰ Ieronimꝰ ꝙ~~ ille p̄s oſtē
dit totaʒ penitētiam peccatoris Et ēt ſciendum
ꝙ ĩ oibus p̄dictis apoſtolicis conceſſionibus dr̄
ꝙ predicte indulgentie dantur ſoluʒ vere peni
tentibus ⁊ confeſſis circa qđ vide glo· ĩ verbo
confeſſis·ĩ cle·i·de reliq·⁊ vene·ſan· q̄ dicit qs
eſt hic ⁊ laudabimus eū q̄ſi velit ꝙ modici ſunt
qui de tali indulgentia ꝑticipent· dicit ibi dn̄s
flo·poſt genʒellinū ꝙ neceſſariū ē ad hoc vt qs
poſſit tali indulgētia gaudere ꝙ ſit penitens qa
nunc deus impenitenti parcere poſſet·licet ad
penitentiam poſſit illuſtrare facit qđ habetur
in regula peccati·de re·iu·in vi· vbi inter alia
dicit glo·quomodo gaudebis te fore correctū
niſi prius doleas te fore peruerſuʒ Subdit eti-
am ibi dominus flo·ꝙ credit illum vere confeſ
ſum qui illo anno fuit confeſſꝰ & habet animū
confitendi anno ſequenti ſecūdum preceptum
iur̄·de quo in·c·omnis vtriuſqȝ ſexus·de peni·
⁊ remiſ·

¶ Eſt etiam vltimo ſciendum ꝙ de materia in
dulgentiarum iubilei & etiam de aliis habetur
in·c·quod aūt ·in·c· noſtro·ĵ·de peni·⁊ remiſ·
⁊ ibi habetur quid ſit indulgentia q̊tuplex ſit·
Quis eam concedere poſſit Quis ſit effectus
indulgētie Et inter alia dubitatur de pluribus

¶ Primo An indulgentia iubilei ꝓſit cōceden
ti ⁊ illa vti poſſit·Spe·in ti·de peni·⁊ remiſ·te
net ꝙ non·ſed Io·an·tenet ibi cōtrariuʒ·⁊ opi·
Io.an·ſequitur gaſpar ⁊ Io·de cidarini·ĩ dictis
iuribus·quod autem·§·noſtro·

¶ Secūdo Vtrum talis indulgentia proſit mor
tuis· de q̊ dic vt habetur xiii·q·ii·āime defunc
torum·⁊·c·tempus·

¶ Tertio Vtrum proſit epiſcopo qui ſine exp̄ſ
ſa licentia pape peregrinare non poteſt·In·c·
magne·de voto·de conſe·di·v·non oportet· cō
muniter tenetur contrariū per generalem licē
tiam quam papa dat omnibus in dictis bullis ·

¶ Quarto Vtrum proſit clerico ſaltim curato
qui ſine licentia epiſcopi vadit ad iubileum·dic
vt in precedenti·

¶ Quīto an ꝓſit mōacho vł regulari q vadit ſi
ne licētia abbatis ł ſenioris ⁊ cōiter tenetᷣ ꝙ ſic·

¶ Sexto An ꝓſit vxori· que vadit ſine licentia
viri· ł econtra·⁊ cōiter tenetur ꝙ licet peccent
tn̄ gaudēt dicta indulgētia·vide de hoc in·c·ex
multa·de voto in quo eſt·

¶ Septimo An ꝓſit iniuſte retinenti bona alie
na·⁊ in hoc poterit diſtingui · vt habetur ĩ ſiłi
in·c·cum tu·s̄·de vſuris·

¶ Octauo vtꝝ ꝓſit excoīcatis· cōiter dr̄ ꝙ ſi ē
iniuſte excōicatus proſit alias ſecus·facit qđ ha
bet̄ in·c·cum eterni·de re·iudi·li·vi·

¶ Nono dubitatꝰ de illo qui iuit vſq₃ ad medi
a₃ viam & non potuit vlterius ire · z de illo qui
nō cōpleuit numerum dierum ſed iſta tolluntur
in bulla Clementis de qua ſupra ·
¶ Decimo vtrum ꝓſit illi qui non vadit pſonali
ter ſed mittit alium · Cōiter tenetur ꝙ ſi ē iuſte
impeditus ſibi ꝓdeſt alias ſecus ·
¶ Vndecimo vtrum indulgentia ꝓſit illi tm̄ q
dat modicu₃ quātum illi qui dat multum ·
¶ Duodecimo Vtrum faciēs pluries actū req
ſitu₃ ad indulgentiam gaudeat illa indulgentia
pluries · puta ſi pluries iuit romam in anno iu-
bilei · Si pluries viſitauit eccleſias · & ex bulla
Bonifacii octaui ꝙ plus meretur ·
¶ Decimotertio Vtrum tm̄ proſit illi qui iuit
equeſter ſicut illi qui iuit pedeſter · & hic ſolet
attendi qualitas perſone ·
¶ Vltimo Vtrum indulgentia proſit illi qui p̄
textu indulgentie hoc eſt confidens indulgen-
tia cōmiſit aliquod crimen · & cōmuniter tenetꝰ
ꝙ non · habetur etiam in dictis iuribus quot re
quirantur ad hoc vt indulgentia proſit · de qui
bus in dictis iuribꝰ quod autē · etiam · c · nr̄o · zc̄
Et hec ſuccincte ſint dicta de iubileo per me Io
hannem de anania · archidiacō · Bononieñ ·

Finis ·

Interrogationes Et doctrina quibus quilibet
ſacerdos debet interrogare ſuū confitētem

Hec ſunt multa utilia pro confeſſori
bus ad introducēdū gētes ſimplices ·

Primō · qualis debet eſſe confeſſio ·
Quomodo confeſſor docebit ſuū cōfitētem
Qualiter confeſſor confortabit penitētem ·
Quo modo confeſſor ordinat confeſſionem
Que ſunt per confeſſorem cauenda ·
De inquiſitione confeſſoris ad confitentem
De modis queerendi circa peccatum ·
De querendis circa peccata mortalia ·
De querendis circa precepta legis ·
Que uota ſunt tenenda et que non ·
Que iuramenta ſunt ſeruanda ·
Quibus confeſſor debet prohibere ne ipſi re
cipiant corpus xp̄i · Qualiter confeſſio eſt
facienda · Rubrica ·

Qualis debet eſſe confeſſor ·

Primo debet eſſe dulcis in corrigendo ·
Secundo prudens in inſtruendo ·
Tertio pius in puniendo ·

Rom: adam Rot